

naja, izvešati pomeđicek, vsak dan zjutraj
stihkega št. 20, L nadstopje. Doptaj naj se
loma se ne sprejemajo, rokoptaj se ne ve
nton Gerbec. — Lastnik tkarska E.
naja za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50, po
in ožemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon urede
B

EDINOST

do je bil že izročen MacDonaldu Poincaré-jev odgovor. V teh pismih izražata načelnika obeh vlad svojo najboljšo voljo za okrepitev sporazuma med Francijo in Anglijo ter skupno željo po ustalitvi položaja Društva narodov.

«Matin» podaja o MacDonaldovem pismu Poincaréju sledeče podrobnosti:
«V svojem pismu je angleški ministrski predsednik poročal Poincaréju o zadovoljivem poteku francosko - angleških pogajanj toliko glede vprašanja kontrole v Nemčiji, koflikor tudi z ozirom na spor, povzročen že po lordu Curzonu radi dogodkov v Palatinatu. Stališče, zavzeto od angleške vlade na zadnji seji konf. poslaničkov, ter nedavne MacDonaldove izjave v dolnji zbornici z ozirom na vprašanje Palatinata dopuščajo, da se ti dve vprašanji lahko smatra za rešeni. Angleški ministrski predsednik je hotel ponovno povdariti svoje stališče, ki se ne more v svojih temeljnih razlikovati od naziranja Francije. To je Poincaré tudi takoj potrdil v svojem odgovoru, naslovljenem na Foreign Office.»

Francoski poslanik v Londonu De Saint Aulaire je v četrtek na svojem sestanku z MacDonaldom izrazil temu željo, da bi se obe pismi objavili. Angleški ministrski predsednik je dal razumeti, da nima ničesar proti njihovi objavi; zato je bilo sklenjeno, da se bodeda pismi objavili istočasno v Parizu in v Londonu danes zvečer.

Angleži deloma zadovoljni s pisni
LONDON, 3. Tukajšnji tisk splošno od-
brava izmenjav pisem med MacDonaldom
in Poincaréjem. «Daily Telegraph» pa pri-
pominja, da vztraja Poincaré v bistvu pri
starem. Jedro Poincaréjevih izjav leži pač
v poudarjanju, da doba 15 let, ki jo določa
versall, mirovna pogodba glede izpraznitve
Porenja ni še pricela teči. «Westminster
Gazette» trdi, da obstoji med Poincaréjevi-
mi izjavami in njegovo politiko v Porurju
velika razlika. «Daily Express» pravi, da
ima MacDonald glede svojih izjav za sabo
vso svojo stranko, liberalce in tudi mnogo
konservativcev.

Francoski tisk o pisnih
PARIZ, 3. Agencija »Havas« poroča, da je izmenjava pismem med Poincaréjem in MacDonaldom napravila zelo dober vtis na francoski tisk. Vse francosko časopise poudarja prisrčnost in odkritost teh pism. »Matin« piše, da so misli, izražene v pisnih, načelne in da je velik in važen dogodek, da se oba ministrska predsednika strinjata v nekaterih točkah toliko glede taktike, kakor glede ciljev. »Petit Parisien« izjavlja, da bo Nemčija končno doznala, da v Franciji in Angliji želja, da bi državi ostali združeni, zmagaja razlike in vsak poskus načrtovati drugo proti drugi. »Gaulois« pravi, da so pričela pogajanja v zelo ugodnih okoliščinah. »Figaro« piše podobno.

Mustafa Kemal za izločitev vere iz politike

Kalifat v Turčiji odpravljen - Vsi člani sultanove družine izgnani

CARIGRAD, 3. V svojem govoru v parlamentu je Mustafa Kemal povdarjal potrebo, da se da Turčiji moderna vlada in da se loči vera od politike. Proglasil je mirjoljubnost Turčije in trdno voljo za izvršitev mirovnih pogodb.

Večinska stranka angorske kupščine je na svoji privatni seji razpravljala o predlogu, ki vsebuje 10 členov in katerega je podpisalo 50 poslancev. V svojem bistvu govori predlog za izgon kalifa in za odpravo kalifata. Vsi člani sultanove družine bodo izgubili pravico bivanja v Turčiji, tekom 10 dni bodo morali zapustiti Turčijo, ter bodo s tem izgubili tudi turško državljanstvo. Dovoljena jim bo primerna odškodnina, nepremičnine onih članov sultanove družine, ki so vladali, se bodo likvidirale, civilna lista pripade državi. Ta predlog bo zbornica odobrila kot zakon, nakar bo stopil takoj v veljavo. Po raznih poročilih bodo odpotovali kalif in člani sultanove družine v Egipt na krovu parnika, ki jim ga bo dala na razpolago turška vlada.

K priznanju Rusije s strani Avstrije
DUNAJ, 3. Avstrijski minister za zunanje zadeve je prejel od vlade Zveze ruskih sovjetskih in socialističnih republik poročilo, v katerem ruska vlada izraža zadovoljenje nad vzpostavitvijo diplomatskih, posebno pa gospodarskih odnosov med državama. Sedanjí pooblaščenec na Dunaju g. Levicki bo ostal na Dunaju kot ruski odpravnik poslov.

DNEVNE VESTI

Fašistovsko volilno gibanje

V nedeljo so se vršili po pokrajinskih glavnih mestih Italije volilni shodi, s katerimi so fašistovska stranka uradno začela sedanjo volilno borbo. V naši deželi so se vršili fašistovski shodi v Trstu, Puli in Vidmu.

V Trstu je otvoril zborovanje tržaški župan senator Pitacco v dvorani gledališča Fenice ob 11. uri predpokoja. Zborovanja so se udeležili tržanski civilni in vojaški dostojanstveniki, med njimi tudi prefekt Crispo Moncada, in fašistovski župani iz tržaške pokrajine. Tržaški župan je izjavil v svojem otvoritvenem govoru, da je to prvo zborovanje, ki ga odvarja kot fašistovski župan največje fašistovske občine.

Pozdrvil je prefekta in generala Vaccarija ter se v nadaljevanju spominal tržaških prostovolcev v italijanski armadi ob času vojne. Na koncu otvoritvenega govora so zborovalci priredili ovacijo županu in prefektu.

Za županom je govoril ravnatelj tukajšnjega fašistovskega dnevnika »Popolo di Trieste« inž. Menesini, ki je orisal v svojem govoru povojne razmere v Italiji in česedenj razvoj fašizma v Italiji in v Trstu. Sredi govora pa je prišlo inž. Menesini-ju nakrat slabo, tako da je moral zapustiti dvorano. Pokrajinski tajnik tržaške fašistovske zveze prof. Cocceancig je po tem incidentu zaključil zborovanje, nakar so se začeli zborovalci razhajati. Pred gledališčem v ulici Battisti se je nato obrazlag sprejelo fašistovske milice in zastopstev raznih fašistovskih organizacij. Sprevod se je podal skozi ul. Carducci, brez trg Goldoni, Corso Vittorio Emanuele III. na trg Unità, kjer se je vršilo defiliranje.

Manifestacija se je izvršila mirno in brez incidentov.

Ne zavržite veljinih legitimaci!

jim predlogom najboljše namene, da res-
želi najboljšega sporazuma in sodelovanja
med obema narodoma. Saj je uverjen, da
«Slovanstvu pripada bodočnost!» Ravno
radi teh namenov smo ga hoteli opozoriti,
da je sicer vse hvale vredno, če italijanski
intelektualci iščejo stike in sodelovanje z
jugoslovenskimi, da pa to ni še dovolj.
Intelktualci na italijanski strani morajo z
vso svojo avtoriteto in svojim vplivom de-
lati na to, da se spremeni duševnost
odločilnih politikov italijanskega tabora v
naših krajih v tej smeri, da odnehajo od
svojih zatožb proti slovanskim intelektual-
cem, da jih priznajo kot poklicane duševne
voditelje ljudstva in delavce za njegov
napredek in razvoj! Le s sodelovanjem in-
tektualcev se more čustvovanje in raz-
položenje širokih mas usmeriti k cilju, po
katerega stremi g. Palmieri. Ponavljamo,
da smo uverjeni o tem! Ljudstvo in njegovi
intelektualci na obeh straneh naj usmerijo
svoje delo — za pomirjenje in prijateljstvo.
Nismo napisali teh izjav, da bi koga
obtoževali, ampak le z iskreno željo, da
bi se v bodoče ne ponavljale temeljne po-
greske, ki so grenile minolost in doseda-
njost. Novo mišljenje o nas naj se uveljavi
na italijanski strani!

bodo šele v zadnjem hipu opredelili po tem, kakor bodo kazali dogodki. Izvedelo se je, da je konferenci došlo poročilo radikalnega odposlanca v Zagrebu dr. Laze Markovića, ki se je imel v imenu vlade poučiti o bloku in o razpoloženju v Zagrebu. Po tem poročilu pridejo v resnici radicevci v sredo v Beograd. Kakajto le še prihoda dr. Korošca iz Maribora, ki ima preko Zagreba priti v Beograd. Vlada je vzela v pretres kombinacije in načine, s katerimi bi rešila situacijo. H koncu je Pašić izjavil članom vlade, da o kaki ostavki vlade do zadnjega trenutka ne more biti govora. Slednjič so prišla na razpravo resortna vprašanja. Seja vlade se bo nadaljevala še zvečer.

Ob 5. uri se je začela plenarna seja ministrskega sveta v predsedništvu vlade. Na seji so podrobno razpravljali o političnem položaju. Pretresali so tudi poročila iz Zagreba, Ljubljane in Beograda. Delalo se je na podrobnem načrtu, kako naj pri taki situaciji vlada postopa. Minister za notranje zadeve in minister za zunanje zadeve sta poročala o položaju. Posebno se je govorilo o Bolgariji, ki nikakor ne da miru, temveč vodi protijugoslovensko politiko. Izgleda, da bo Jugoslavija prisiljena pritisniti na bolgarsko vlado dokler je še čas, da je potem dogodki ne prehitijo. Drugače je situacija v drugih sedmih državah za Jugoslavijo ugodna. Istotako je notranji položaj povoljen. Ministrski svet je nato razpravljal o delu v skupščini, kjer se bo intenzivno delalo na proračunu in na ostalih zakonih, ki pridejo na vrsto. H koncu so se reševala resorna vprašanja.

Izoleli opozicijskega bloka

BEOGRAD, 2. Ves večerašnjeg opozicija ni konferencija. Le dr. Hraščica je imel kratak razgovor z Davidovičem. Dr. Spaho pride v Beograd šele danes, ko se ima sestati v Beogradu ves opozicijski blok. Dr. Maček je v Zagrebu izjavil, da je vse v redu in da je vodstvo HRSS odločeno, poslati svoje parlamentarno zastopstvo v Beograd. Oni čakajo samo na ukaz Davidoviča, nakar takoj odidejo v Beograd. Davidovič je izjavil, da je to res in da je po sporazumu treba samo poslati v Zagreb brzojavko, pa pridejo Radićevci v Beograd. Izgleda, da se bo tako tudi zgodilo. Navzlic temu pa v bloku še ni dosežen sporazum o tem, ali naj se sestavi samo volitvena, ali pa poslovna vlada. Radićevci hočejo le volitveno vlado, a drugi, kakor napoveduje, hočejo poslovno.

mokrati pa nič utugega, kakor polnopravni državljani. Znano je, da kralj nima namena komunkolati dati mandata samo za volitveno vladno, in najmanj še opozicijsalnemu bloku zglede na to, da so radikali tako dolgo vladali in izvršili velik del poslov v skupščini. Sedaj morajo še dokončati proračun, zakon o invalidih, ter zakon o kmetijskih kreditih. Tudi če bi kralj dal mandat za volitveno vladno, bi demokrati tega ne mogli prav lahko sprejeti. Izgledalo bi kakor da so demokrati nahujskali Hrvatse proti Srbom. Radikali to tudi ugotavljajo in na to zdajajo svoje upanje, da se bodo mogli rešiti.

ZAGREB, 2. Danes se sestane v Zagrebu glavni odbor Radičeve stranke, katerega se udeležijo tudi vsi poslanci. Kakor se izrečno naglašja, se ne bo na tej seji sklepalo ničesar nadaljnega o odhodu radičevskih poslancev v Beograd, ker je to že popolnoma določeno. Razpravljalo se bo le o formalnostih prihoda v parlament. Tukajšnji politični krogi trde, da se zgodijo na prihodnji teden, čim pride iz Beograda poziv opozicijskega bloka.

BEOGRAD, 2. «Novosti» pravijo, da je iskal bivši minister dr. Marković, ki je došel v Zagreb, stikov z vodstvom hrvatske republikanske seljačke stranke in hrvatske zajednice preko g. Prpića, dr. Šurmina in bivšega namestnika dr. Čimca. Dr. Marković je stopil tudi v stike s predstavniki prejšnje hrvatsko-srbske koalicije.

Strajšanska eksplozija v Ameriki
NEW YORK, 3. V Nixonu, največji bli-
žini New Yorka je zletela v zrak tvornica
amonijaka. Kakih 30 ljudi je mrtvih, nad
100 pa ranjenih.

Fašistovska zborovanja po vsej Italiji

On. Bottai skuša karakterizirati
Eonomijevo stranko

RIM, 2. Danes so fašisti s pokrajinskimi shodi otvorili volilni boj po vsej Italiji. V poročilu o sklepu vodstva fašistovske stranke, naj se dne 2. marca vsrjijo v vseh pokrajinskih glavnih mestih shodi fašistov, je bilo rečeno, da ne bodo imela ta zborovanja značaja pravih volilnih shodov; vodstvo stranke je v tem poročilu pozvalo vse fašiste, naj na teh zborovanjih in sprevedih po mestu pokažejo svojo silo fašizma. Ta zborovanja naj bodo vsem opozicijskim strankam v opomin. Vodstvo stranke je odredilo, da se morajo teh zborovanj udeležiti tudi kandidati, ki naj se ob tej priliki predstavijo volilecem ter jim s svojimi govori pokličejo v spomin, koliko žrtv moralno pasti, predno je fašizem zmagal.

Zborovanja so se vršila po vsej Italiji po enotnem programu. Okoli 11. ure so se zbrali v posameznih pokrajinskih mestih v gledališču ali na glavnem trgu fašisti. Tu so posamezni kandidati pokazali svojo govorniško spretnost; odhod so se poslali vdanostni pozdravi kralju in on. Mussoliniju. Nato so se razvili po mestu sprevidi fašistov in fašistovskega naraščaja. Popoldne so se vršila posvetovanja fašistovskih tajnikov in nadzornikov.

V Rimu je otvoril zborovanje pokrajinski tajnik gen. Ulisse Iglioni ob 11. uri v gledišču Augusteum. Za njim je govoril on. Bottai. Primerjal je Italijo pred pohodom fašistov nad Rim in po pohodu; poudarjal je zasluge fašizma za državo. Nato se je lotil opozicije, izbral si je predvsem Bonomija. »Bonomizem — je rekel — je duševno zadržanje one male Italije, polne izobrazbe, ki omahuje med kraljevimi in ljudskim vseučiliščem in ki proti nam, ubogim kapucincem, bosim same božanske nevednosti, vidi bukvle svoje učenosti, medtem ko ne vihti v svojih zastopnikih izrazitih zgledov razlike med posejsto gotovega izobrazbe in posejsto gotovega priznave in resnega značaja.» Nadalje je še

Prekel on. Botta: »Bononizem je končno duševno zadržanje ene umazane Italije, ki je — potem ko je porabila naramnice vseh črnc — skušala rabiti tudi naramnice belizma, da bi skrila v hlačah ne izpodbiten dokaz lastnega nezadržljivega strahu, in je od strahu otrpela, ko je videla, da je fascizem šel preko navadnih kaznivih pohodov in da revolucionarno koraka na široki cesti proti Rimu.«

Popoldne ob 15. uri se je razvil po teka-lišču Umberto I. sprevod fašistov. Po dokončanjem sprevodu se je pripeljal v avtomobilu on. Mussolini ter je pregledal fašistovske čete.

Značilno je, da je on. Orlando ostal za časa manifestacij v Rimu in da se ni tore udeležil fašistovskega zborovanja v Palermo, kjer kandidira na fašistovski listi.

V Vidmu
VIDEM, 2. Ob priliki slovesne proglasitve kandidatov vladne liste se je razvil veličasten sprevod, katerega so se udeležile 4 kohorte državne milice in nad 250 fašjev ter mnogo občinstva, ki je prihitelo z dežele. (Stefani.)

V Poli
POLA, 2. Ob 10. uri je korakal po mestu dolg sprevod fašistov in meščanov sploh sprevod je za hip postal pred kipom fašista Sasseka, kamor so bile položene cvetlice. Otdod se je sprevod podal v gladiščo Ciscutti, kjer se je izvršila proglasitev kandidatov. Prvi je govoril komisar Alf Rizzo, za njim pokrajinski fašistov.

ski tajnik Sejdman. Oba sta v krilatih be
sedah poudarjala zasluge fašizma. Zboro
vanje je končalo ob 13.30.

Politický polořaj v Jugoslavi'i

**Važno posvetovanje jugoslovenske vlade
o položaju - Radićevci se pripravlja-
jo za prihod v Beograd**

BEOGRAD, 2. Po skupščinski seji se je vršila v soboto v ministrski sobi parlamentarna kratka konferenca vlade. Vlada ugotavlja, da je položaj resen. Osnovanje opozicijskega bloka se jemlje za soliden paket. Radikali čakajo na razvoj situacije in se

Vojna je izpremenila Evropo, je uničila države in ustvarila nove; je pa malo spremenila duševnost političnih strank. Nikjer je pa ne kažeta tako očito navada in konservatizem, nevolja za reforme in novo nišljenje, kakor se kaže na strankarsko-političnem polju.

Ko je čehoslovaški senator Václav Klobučák — glej »Edinost« od 28. m. m. — napisal te besede v svojih tehničnih in globoko premišljenih razmotrivanjih o »naših potrebah«, ni mislil samo na politično življenje svojega lastnega naroda, marveč je mislil na ugotovitev namenjena za narode vse Evrope.

Nam je ta ugotovitev posebej še dobro
došla z ozirom na naše sodeželane italijan-
skega plemena, oziroma za vse tiste čini-
telje, ki so dajali in še dajejo smernice
italijanskemu političnemu življenju v naših
pokrajinah. In med temi činitelji prvači
avni tisk. Saj so javna glasila ogledala, ki
se zrcali v njem duševnost političnih
trank!

Ta duševnost vodilnih čimbenikov v politiki napram nam Jugoslovencem v sedanjih italjskih Krajini se v resnici ni spremenila prav nič; ostala je ista, kakor je bila v avstrijskih časih! Če uvažujemo dejstvo, da so naši italjski politiki smrtno označili avstrijsko vladavino, da so jo označili kot posebnost vsega zla; da so ji očitali nekulturno in barbarsko razpoloženje napram svojim italijanskim državljanom; da so jo označili kot svojo nepriprosnno zatiraliko; da so ji očitali pošteno tudi to, da v svojem germanskem pohlepu brezvestno izigrava narod proti narodu, da more tem lažje zatirati – vse nemenske narode: če uvažujemo vse to, je mora zdeti čudno, vsaki logiki naprotno in zdravemu človeškemu razumu nedostopno dejstvo, da se tudi sedaj še, ko so čresli s sebe okove te avstrijske vladavine, ni spremenila njihova duševnost napram nam, svojim sodeželanom, da je marveč ista, kakor je bila v avstrijskih časih!

V tistih časih si oni enostavno niso mogli misliti in predstavljati prave narodne italijanske politike, ki bi ji ne bilo v izhodišču in poglajo: sovraštvo proti lastni vojaškoekonomski slovarske narodnosti! V svoji idejni, da njihova politika ne sme in ne more biti drugačna, nego protislovarstva, so kaj radi pristavljali svoj lonček k izravnavi avstrijskega režima in sprejemali tudi zveze s predstavnikmi in podpratelji iste avstrijske sicer preklinjane narodno-politične politike! S kolikimi konkretnimi dejstvi iz zgodovine političnega življenja izza predvojnih časov v naših krajih bi mogli tudi podkrepiti to svoja trditve!

Tako je bilo in tako je še danes: ustaševština je še danes in se uveljavlja. No, tedaj so imeli vsaj en izgovor v opravičevanje svoje protislovanske politike. Seveda je izgovor, pretvezo, ker je bila v resnici v nasprotju z resnico. Govorili so vedno, da smo mi 'milenci avstrijske vladavine', da nas ta «favorizira», da nas izrablja za svojo politiko zatiranja Italijanov. In na podlagi te povsem neveljavne in krivične premise so opravičevali svoje nam sovražno postopanje, češ da s tem pobijajo tudi avstrijski režim!

Avstrijske vladavine ni več. Njihova duševnost iz avstrijskih časov pa je ostala. Resnici na ljubo pa moramo povdariti, da nam ni mišljeno, da je takša duševnost italijanskega ljudstva v njegovih širokih plasteh, pač pa je to bistveno svojstvo vseh tistih čimteljev, ki sestavljajo italijansko strankarsko politiko v razmerju do jugoslovenskih sodeželanov. Saj smo doživelj ravno tiste dni znake te duševnosti. Že to, da kakšni visji državni funkcionar kako deputacijo predstavnikov slovenskega ljudstva in tolmacev njegovih želja in potreb sprejema s tako tisto vljudnostjo, ki mu jo nalagata njegova službeni položaj in navadna socialna uglasnost — meče ogenj na vse strehe razpaljenih politikov. Ti bi hoteli, da predstavnik države niti v oblikah občevarjanja našim ljudstvom ne sme biti uglajen, marveč da bi moral biti tudi v takih slučajih oduren in absolutno odklonljiv — prav po zahtevah stare duševnosti. Ne le v dejanjih, ampak tudi v svojih izrazih bi moral predstavnik države — če bi šlo po volji tistih politikov — govoriti našemu ljudstvu: mi vsi ne maramo, da vas je le — šiba!

Priznati pa moramo, da tudi to pravilo ni brez izjem. So tudi bele vrane, četudi so — žal — za sedaj še zelo redke. Tako bela vrana je na pr. publicist Avrelj Palmieri, ki se je oglasil te dni v "Beogradskih Novostih" z izvajanj, v katerih je priporočal sodelovanje italijanskih in jugoslovanskih intelektualcev za prijateljstvo med obema narodoma, da se bosta ljubila

Pri tem pa moramo obzlovati, da tudi g. Palmieri nima jasne slike pred očmi glede načina in poti, kako naj bi prišlo do tega prijateljstva. Naši italijanski politiki govorijo vedno, da je naše slovensko ljudstvo »dobro« miru željno, da bi lahko prišlo z njim do mirnega sožitja. To razpoloženje pa da kvarijo njegovi »narinjenci« voditelji in intelektualci sploh!! G. Palmieri pa kaže na drugo nasprotno pot, ki naj bi dovedla do prijateljstva! Hotel bi, da bi se intelektualci obeh narodov združili k sodelovanju za medsebojno spoštovanje, zblizevanje in pomirjenje.

